

اوځام دان کواچيفين کفدمانسې

ارتي اوځام دان تجوانش

(اوله زعبا)

ستله منمتکن رنچنان يغلته دسيارکن ددالم "قلم" برتوره ۲
مغناي بهاس ملايو، مک فد کالي اين توان زعبا مغيدهشکن فول
رنچنان برکنان "اوځام دان کواچيفين کفدمانسې" توليسن يشهرک
اين اکن دسيارکن اوله قلم برتوره ۲ - ف

(I)

دافه سلامه دهاري کمدين دمکينه فهامن يشترله
همخير فد کبايقکن اورغ دالم يگل اکام
مک تيدقله بايق اورغ دالم اف اکام فون يغ
فهم اتو يغمهمکن بهوا "اکام" ايت سوات فراتوران
هيدوف باکي ميمفين مانسي دالم کهيدوفن دنيا
اين ترهادف کلکوان دان فربواتن بايک دان جامعه
ساله دان يتول ساکي فرسدیان باکي کهيدوفن
دهاري کمدين ايت کلقي فد حالن فهامن يغ کدوا
اينله فهامن يغ سندر دان يتولن چک کهندق ۲ اکام
هندق دمانوکن اتو دفرستوجوکن دغن کيندق ۲
کهيدوفن دنيا

دين کيت بلوم مبيوه اف ۲ ساتو اکام خاص -
اکام اسلام امتمان؛ تنافي هباله کيت سبوه دهولو
"اکلم" دغن عموم دالم دنيا اين اد برماچم ۲ اکام
دان چک کيت فرهايتکن بوته ۲ اجازن تيف ۲ ساتو
اکام ايت دغن کاسر کمدين کيت جملهمکن کلين
دغن عموم، نسچاي اکن ددافتي سموا اکام اداله
مغاجر امنه فرکارا:
فرتام: مبيوزه فرچاي دان بزبواه بايک (عمل صالح)؛

"اوځام" (اتو ايکام اتو اکام) بياس دفهمنکن
اوله کبايقکن اورغ اباله سوات "سيستم" اتو سونن
فغاجران يغ مغاتورکن کفرچيان مانسي برکنان
دغن توهن اتو کواس غائب يغ تريتشکي سرت سکل
حال يغ برسکوه دغن دالم عالم روحاني ددالم
فراوران ايت اداله ترماوق اجازن ۲ منتوکن
بکيمان فرهبغن مانسي دغن توهن ايت دان بکيمان
چارا برعباده اکن دي سفاي اي سوک، دان سفاي
مانسي مندافه فهلا دان بالس کسلامتن کمدين درفد
ماتي کلقي، يايت ددالم کهيدوفن د"هاري کمدين".
برلاين ۲ اکام اداله برلاين ۲ چارا اورغن مهمکن
اف يغ دکتاکن "توهن" دان "هاري کمدين" ايت؛
تنافي ازه تجوان يغ بسر درفد "اکام" فد فهم اورغ
بايق اداله ساتو دان برسمان جوک حالن ولو فد
فسيکوه اف اکام فون. تجوان ايت تيدق لاین مليکن
مفريت کات نادی - مغاتورکن کفرچيان مانسي اکن
کواس غائب يشترتشکي (توهن)، منتوکن فرهبغن
دبري مريک دغن کواس غائب ايت، دان مبيوتيرکن
چارا ۲ برعباده اکن دي سفاي دي سوک دان سفاي مريک

كدوا: ملارغ جاغن تيدق فرچاي دان جاغن بر بواة
جاهة:

كتيك: منجنجيجن بالس بايك باكي يغ فرچاي
دان بر بواة بايك:

كامفة: منجنجيجن بالس سوسه دان كچيوا باكي
يغ ايغكر دان بر بواة جاهة.

جادين پتاله بهوا تجوان سبرن، بهكن يغ اوتام
دان ترفنتيغ سكالې، درفد سكل اكام دان سكل سورهن
دان لارغن سرت سكل جنجي بالس سنغ دان سوسه
يغ ديرين اين اياله هندق همفين لاکو فرراغي
مانسي كغد جالن يغ بتول ماس هيدوف ددنيا اين،
سماق دديرين منديري دان دالم فرهو بغن دغن
اورغلاين. دغن جالن دسوره فرچاي دان بر بواة
بايك ايت، جك مريك ايكوة دان كرجاكن، مريك
اكن ترلانيه فد كلکوان يغ بايك دن بتول، دان
دغن جالن دلارغ درفد ايغكر دان درفد بر بواة
جاهة ايت فول، جك مريك طاعة لارغن ايت، مريك
اكن ترلانيه منجاوهي كلکوان يغ جاهة دان ساه.
مك كدوا ۲۱ فرکارا اين اداله فد جملهن برارتي
هندق ميمفين دان ممبايكي لاکو فراغي مانسي كغد
جالن يغ بتول. اينله تجوان يغفر تام دان ترفنتيغ
سكالې، دان درفد اين بهاروله بر توره تجوان ۲ يغ
لاين، يايت تجوان كدوا باكي ممتولكن كدودقن
دان فرامان مانسي ترهادف سكل مخلوق يغلاين
درفد مانسي ددالم عالم دسكلديشي اين، دان تجوان
كتيك باكي مغارهكن مانسي كغد ازهن يغتول
بركتان كدودقن دان فرتوهن ترهادف توهن
يغله منجاويكن سكلين عالم، دان ترهادف لاين ۲
كواس غايب يغ بوكن توهن سقرت ملائكة، هتو
شيطان، جن فري، دانلاين ۲ سباكين ايت.

تنافي ماجم مانفون، تجوان يغفر تام ايتوله يغ
سبرن ترسردان كفلا سكالې، بهكن جك داماتي ۲
هاروسله بوله كليھاتن اتو تراس بهوا تجوان فرتام
ايت ميمغ مغندوغ دان مليفوتي كدوا ۲۱ تجوان لاين

يغ كمدين ايت. فنديقن سكالې لاکي داو لغ بهوا
تجوان فرتام ايتوله يغ فالبيغ اوتام دان ترفنتيغ
دان تارا سكل تجوان يغتوله. دسوتكن، كران هان
دغن دسفرناكن تجوان يغفر تام ايتوله سهاج بهارو
اكن بوله دافه سكل كحاصلين يغشاة دهارف ۲ دان
دچينا ۲ اوله سما اورغ يغ فرچاكن توهن دان هاري
كمدين - يايت كحاصلين دسوكاي اوله توهن سرت
بر اوله سلامة دان نعمة ددنيا اين دان داخرة.

بهوا سان كحاصلين يغ ترسوة اين هباله سباكي
بواه درفد سمرنان تجوان يغ فرتام ايت، دان
تياداله اكن دفراوله "بواه" ايت جك سكران
فرجالن هيدوف ددنيا تيدق ممتيغكن اخلاق يغ مليا
يايت كمليان فراغي يغ دمقصودكن دالم تجوان
يغ فرتام ايت مهشك منربيتكن تيفكه لاکو كهيدوفن
يغ بتول. دغن فركتان يغلاين، بهوا فرکارا مندافه
كريضان توهن دان مندافه سلامة دان نعمة دنيا اخرة
ايت بوكنله دي تجوان اكام. ملينكن تجوان اكام
اياله سفاي مانسي بر كلکوان بايك دان منجالنكن
كهيدوفن يغ بتول، كمدين مك درفد كهيدوفن
بر حاصلله بواهن، يايت كريضان دان نعمة سلامة -
يغ كرفكالي ديفك دان دجاويكن اورغ اياله تجوان
اكام. فد حال بوكن.

سكارغ كيت سبوة اكام اسلام. دروايتكن دالم
سوات حديث يغ مشهور بهوا رسول الله تله دتان
اوله براف اورغ صحابة فد سوات هاري: افكه ارتي
اكام اتو افكه يغ دكتاكن اكام ايت؟ جواب رسول
الله "اكام ايت نصيحة" (داولغن تيك كالې) مك
دتان لاکي اوله مريك: "نصيحة سيف؟" نصيحة
الله دان كتاين دان رسولن دان فميفين ۲ اورغ اسلام
دان سكل اورغ مسلمين يغ كبايقن" (يعني سكل
اورغ يغ تله توندوق مفيكوة دان منجنجوغ نصيحة
ايت). الدين النصيحة لله ولكتابه ولرسوله ولائمة
المسلمين وعامتهم - (مسلم). فركتان اين، اياله
تعريف يغ سبرن ممبايكن مقصود دان تجوان اكام.

" نصيحة " اياله فرکتان یغ دبري کران منجوقکن جالن یغ بایک دان مغيقتکن درفد جالن یغ تباد بایک - مفتاکن مان جالن بتول یغ هندق دایکوة اتو یغ فاتوة دایکوة، دان مان جالن ساله اتو جاهة یغ هندق دیساکن دان دجاوهي. فرتنجوق دمکین دبري اوله الله، دان اوله فسورهن ستله اي منریمان درفد الله؛ دان سیکیان فول هندقله دبري دان فنجغکن دي کفد اورغ لاین اوله سکل اورغ یغ تله منریما فرتنجوق ایت (مسلمین). مک ایتوله دي یغ دنماکن " اکام "

ادفون تتغ هندق ایکوة دان دکر جاکن اتو تیدق سفرت یغ دفرتنجوقکن دالم " نصيحة "، ایت ترسرهله کفد اورغ یغ دبري " نصيحة " تیدق ادفسادالمن. فرمان توهن: انا هدیناه السییل اما شاکرا واما کفوراً: (سورة الدهر 3). ارتین " بهواسان کامي تله تنجوقکن کفد مانسی جالن یغ بتول ایت، سماء اي اورغ یغ اکن منریما دغن شکور اتو یغ تیدق ماهو منریما (ترفولغله کفد دبري ماسیغ ۲). " جک دتریما دان دایکوة فرتنجوق یغ دبري ایت، اورغ یغ مغيکوة ایت اکن دافة بایکن؛ دان جک تیدق دایکوة مک اورغ یغ تباد دایکوة اکن براوله کجاهتن. تفکوغن فنصیحة هیاله مبري نصیحة سهاج.

سمتارا ایت فرمانن فول ددالم سورة العصر: والعصري. ان الانسان لفي خسر. الا الذين امنوا وعملوا الصالحات وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر: (سورة العصر 1-3). بایت توهن منکسکن دغن مغمیل فرسومغانن کفد ماس: " دمي ماس (اتو وقت مغازه فتح)! بهواسن مانسی اداله ددالم کادان روکي کچوالي اورغ یغ برایمان دان مفر جاکن کرج ۲ کجیکن سرت برفسانن (بر نصیحة منصیحتکن) انتارا شورغ دغن شورغ دالم فرکارا یغ بنر، دان بر نصیحة منصیحتکن سورة صبر " (یعني صبر منغکوغ سورة فد مفر جاکن کجیکن دان صبر درفد کجهاتن)

..... جادي پتاله " اوکام " ایت بنرن نصیحة جوک - نصیحة سورة بر بواة بایک دان نصیحة ملارغ جاغن بر بواة جاهة. نصیحة ایت دبري اوله الله دان اوله رسولن ستله اي منریمان درفد الله دان کمدين فاتوتله دبري فول اوله سکل اورغ لاین یغ تله منریما دان مغيکوة نصیحة ایت.

برکنان نصیحة ملارغ فد فیهق یغ جاهة دان ساله، مک اداله ترسبوة دالم سوات آیه یغ لاین، بایت تتکل الله تعالی منچربتاکن حال قوم بنی اسرائیل تله دناسکن فد زمان دهولو کالای بر فرمان: کانوا لا یتانهون عن منکر فعلوه لبس ما کانوا یفعلون: (سورة المائدة). ارتین، " اداله مریکیت بیاس تیدق بر لارغن ۲ (لارغ ملارغ) انتارا شورغ دغن لاین درفد سوات کجهاتن یغ مریک کرجاکن: جاهة سگوه فربواتن مریک مییاساکن تا ماهو لارغ ملارغ ایت. " یعنی مریکیت تله دبالس دغن کجهاتن، فدریتان دان روشق بناس ایاله اوله سبب مریک تیدق بر ایغانتن ۲ دان تیدق ملارغ یغ شورغ اکن یغ لاین افیل مریک بر بواة بارغ کرج یغ جاهة دان ساله ..... جادین کهندق آیه این اداله منمبهکن ترغن لاکي بهوا یغ دکتاکن " اکام " ایت تیدق لاین درفد نصیحة جوک فد کسدهان ۲ مقصودن: دالم مثال یغ دبري این ایاله نصیحة ملارغ درفد جالن جاهة.

لاین لاکي ترسبوة دالم سوات حدیث یغ مشهور فول: من رأی منکم منکر افلیغیره بیده، فان لم یستطع فلبسانه، فان لم یستطع فبقابه وذلك اضعف الايمان - (رواه احمد ومسلم واصحاب السنن کلهم). ارتین " بارغشیاف درفد کامونمفق سوات فرکارا یغ ساله اتو جاهة مک هندقله اي بتولکن کسلاهن ایت دغن تاغنن (یعني دغن فربواتن)؛ دان جک اي تباد اوفای بر بواة دمکین مک هندقله اي بتولکن دغن فرکتان لیدهن (یعني دغن نصیحة اتو بنتاهن)؛ دان جک ایتفون آی تباد اوفای جوک (کران

تا کو تکر
هاتین
برستوج
سیاف
این ایاله
بنتاهن
منجوقکا
فول لاک
ایاله کر
فربواتن
تتافی ج
مک سکو
ایت فول
فد اورغ
اکن
نام " نصیحة
کران
ددالم
یغ
کران
هیدوف
مندافة
کبکیان
فراغي د
تباد بتول
دالم کدو
یغ لبه دد
دالم کر
سبب ایتو
یغ بایک
من حسن
" تیدق اد

تاگو تکن بهیا، امفمان) مک هندقله ای بتولکن دغن هاتین سهاج (یعنی هندقله ای تتف مفرسکن تیاد برستوجون دیم ۲ دالم هاتین سهاج، ولو فون تیاد سیاف یغ تاهواکن یغ دمکین ایت) مک یهاخر این ایاله یغ سکورغ ۲ تندا ایمان: (یعنی جکلو بنتاهن دالم هاتین ایتفون تیدق اد، مک ایتوله مننجوقکن ایمان اتو اکمان سده تیدق اد لغسوغ) ... جادی، درفد حدیث این پتاله فول لاکی بهوا مبنته فرکارا جاهه دان ساله ایت ایاله کرج اکام: یغ سبایکن ۲ هندقله مبنته دغن فرواتن، دان کورغ درفد ایت هندقله مبنته دغن فرکتان، تنافی جکالو دغن فرکتان ایت فون تیاد دافه دلاکوکن، مک سکورغن ۲ هندقله مبنته ددالم هاتی سهاج؛ جکلو ایت فون تیاد اد، مک تیدقله اد لاکی سماغه اکام فد اورغ ایت، کران ای ممفرکنکن کجهان.

اکن تجوانن سکل فرتجوق یغ دبهاسکن دغن نام "نصیحة" این ایاله (سفرت یغ تله دکتاکن دأتس) کران هندق ملاتیه مانسی کفد لاکو فراغی یغ بایک ددالم دنیا این سبکی فرسدیان باکی مندافه کهیدوفن یغ سجهترا دسین دان جوک دنکری اخره. کران سسگوهن لاکو فراغی یغ بایک دان کلکوان هیدوف یغ بتول ایت ایاله اساس دان فرکاکس باکی مندافه کهکیان دان کسجهتران یغ سبیر، بایک کهکیان دنیا ماهو فون کهکیان اخره. جکلو لاکو فراغی دان عمل فرواتن دالم کهیدوفن دنیا این تیاد بتول، نسجای بوکنله سهاج اکن ممباوا کچیوا دالم کدودفن حال احوال کیت ددنیا سکارغ، تنافی یغ لبه دهسه لاکی ایاله اکن ممباوا کچیوا جوک دالم کهیدوفن کیت دهاری کمیدین (داخره). مک سب ایتوله نبی کیت (ص) ساغه ممتیغکن لاکو فراغی یغ بایک، سفرت سیدان: ما من شیء فی المیزان أثقل من حسن الخلق - (ابو داود دان الترمذی) - ارتین: "تیدق اد ساتو بندافون دالم نراج تیمباغن هاری

قیامة کلق یغ لبه برة درفد بایک لاکو فراغی. "دان فد کالی یغ لاین سیدان فول: "اکثر ما یدخل الجنة تقوی الله وحسن الخلق - (الترمذی) ارتین: "بندا یغ ترلبه بابق ممانوقکن اورغ کدالم شرک ایاله دوا، یأیت تقوی اکن الله دان. بایک لاکو فراغی. "دان فد کالی یغ لاین لاکی ای برکات: "افضل الناس ایمانا احسنهم خلقا - ارتین: "اورغ یغ تر تیغکی سکالی درجه ایمانن دالم اتارا اورغ بابق ایاله بارغ سیاف درفد مریکیت یغ ترلبه بایک سکالی لاکو فراغین. "دان دروایتکن جوک بهوا نبی (ص) سلالو بردعا دغن برکات: "اللهم كما حسنت خلقي فحسن خلقي" - (مسند ابن حنبل) - ارتین: "هی توهنکو! سبکیان اغکو تله مولیقکن کجادی - دیریکو مک بکیتوله فول مولیقکن اولهمو لاکو فراغیکو. "بهکن اوله سبب ترساغه فتیغن فرکارا کبایککن لاکو فراغی این دالم تجوان اکام اسلام مک نبی کیت تله منجملهکن تجوان ای تله داو توسکن جادی رسول ممباوا اوکام اسلام ایت دغن کتان: انما بعثت لاءتمم مکارم الاخلاق - (ابن حنبل) - ارتین: "بهوا سن اگو این تله دبغکیتکن ممباوا اکام تیدقله کران لاین ملینکن دغن تجوان هندق مسمفرناکن کملیان لاکو فراغی (فداورغ یغ ماهو مغمیکوه اگو)."

*

دالم بیلاغن اکن داتغ "قلم" اکن میارکن کارغن توان زعا برتاجوق: "اف فرلون دداتغکن اوکام؟" - ف.

رمضان المبارک

اومه اسلام: اینله دی بولن یغبر بهکیا.
سلامه برفواس.